

Deal of no deal: de grote verandering komt

Op het moment van schrijven was er nog geen uitsluitsel of de brexit al dan niet verzacht zal worden door een handelsakkoord tussen de Europese Unie en het Verenigd Koninkrijk. Enige chaos valt niet uit te sluiten. “Maar zelfs met een deal komen er grote veranderingen die onze handelspositie kunnen beïnvloeden”, waarschuwt Giel Boey, die als adviseur internationaal beleid bij Boerenbond het brexit-dossier opvolgt voor de sierteeltsector.

Ivan De Clercq

In nog eens uitstel voor de brexit gelooft Giel Boey niet. Politiek zou dat zeer moeilijk liggen en ook juridisch is dit zowel aan de Britse als Europese kant eigenlijk onmogelijk. “Al durf ik mijn handen niet in het vuur steken voor eventuele laatste politieke bokkesprongen die nog kunnen volgen”, houdt Boey nog een slag om de arm.

Het Verenigd Koninkrijk stapt hoe dan ook met de jaarwisseling uit de Europese Unie. Maakt een deal dan nog iets uit? Wat zullen de verschillen op het terrein zijn?

Giel Boey: “In het no-dealscenario krijgen we af te rekenen met kostenverhogende invoertarieven. Ook zullen exporteurs naar het Verenigd Koninkrijk te maken krijgen met administratie, vertragingen, extra eisen, handelsverschuivingen. Het klopt dat deze laatste er zeker ook zullen zijn bij een deal, maar een deal kan deze impact wel milderen.

De invoertarieven die de Britten in het vooruitzicht zetten kunnen oplopen tot 12% ,maar er is erg veel variatie. Had dit niet eenvoudiger gekund?

“Zeker wel, maar die tarieven zijn eigenlijk gelinkt aan de Europese tarieven voor import uit derde landen. De Britten hebben hierin zelfs wat een

vereenvoudiging aangebracht. Maar anderzijds is het duidelijk dat de tarieven een doel dienen. Ze worden gebruikt om de eigen productie te beschermen. Ga er ook maar van uit dat tarieven daarnaast soms hoog worden gezet om te gebruiken als pasmunt voor markttoegang in de andere richting tijdens onderhandelingen.”

We kregen al een voorproefje van hoe de brexit er zou kunnen uitzien met de – afgevoerde – opgeworpen fyto-sanitaire grenzen voor de teelt van bijvoorbeeld lavendel en rozemarijn omwille van Xyllella. Is dit waar we ons aan kunnen verwachten?

“Het is niet duidelijk wat de Britten bezielde heeft om dit al voor de brexit te willen uitvaardigen, maar het staat het Verenigd Koninkrijk vanaf 1 januari in principe vrij om soortgelijke dingen te doen. Voor mij was het vooral verontrustend hoe eenvoudig de EU-landen uit elkaar gespeeld werden. Het FAVV voerde terecht niet meteen extra controles uit omdat het VK een schending van het uitredingsakkoord beging, maar Nederland ging onmiddellijk mee in het verhaal om die extra controles wél uit te voeren. Je ziet dan onevenwichten ontstaan tussen markttoegang.”

Giel Boey, adviseur internationaal beleid Boerenbond, volgt het brexit-dossier voor de sierteeltsector op.

De Europese Commissie heeft Groot-Brittannië toen snel teruggefloten. De EU heeft zich in de onderhandelingen altijd als één blok opgesteld. Dat zou toch een ongelijk speelveld moeten onmogelijk maken?

“In principe wel, maar lidstaten zouden wel sneller of trager kunnen reageren op nieuwe eisen. Dergelijke verschillen kunnen telers in Vlaanderen in moeilijkheden brengen. Daarom pleiten we voor een goede informatie-uitwisseling met de Britten. En dat er goede sanitaire en fyto-sanitaire

Brexit

afspraken gemaakt worden. We pleiten er eveneens voor dat als Groot-Brittannië nieuw eisen stelt, het dit zeker niet tijdens het groeiseizoen doet.”

Voor welke pathogenen mogen we beperkingen verwachten?

“Naast Xylella Fastidiosa kunnen ook teelten in het vizier komen die te lijden hebben onder de eikenproces-sierups en kastanjekanker. Na overleg tussen AVBS en FAVV heeft FAVV hier al veldcontroles op uitgevoerd. In het beste geval aanvaardt het VK deze veldcontroles als voldoende garantie om de hieraan gevoelige soorten toch te mogen blijven exporteren, maar er is geen garantie.”

Om de negatieve gevolgen die de brexit veroorzaakt te milderen heeft de Europese Raad 5 miljard euro vooropgesteld in het Europees budget voor de periode 2021-2027. Komt de sierteelt hiervoor in aanmerking, denk je?

“Daar zijn we van overtuigd, ook al moet er nog beslist worden hoe de middelen zullen toegekend worden.

De land- en tuinbouw (waaronder sierteelt) zal onmiskenbaar getroffen worden door de brexit. Eigen aan de sierteelt is dat het vaak de telers zelf zijn die handel voeren met het VK en dus rechtstreeks te maken krijgen met tarieven, administratie en handelsverschuivingen. We mogen ook niet te veel verwachten van het fonds: het gaat over een bedrag van 5 miljard euro voor een periode van 7 jaar, en wellicht verdeeld over heel wat lidstaten. Wij pleiten er in ieder geval voor dat de middelen naar de landen en sectoren gaan die het hardst getroffen worden door de brexit.”

Boerenbond heeft ook contacten met de Britse National Farmers Union (NFU). Wat verwachten ze daar?

“Ook zij verwachten weinig positieve zaken. Ze hebben er heel hard voor gestreden dat de Britse voedselstandaarden de norm worden in onderhandelingen. Ze hopen dat het Verenigd Koninkrijk eerder met de EU tot een handelsakkoord komt dan met andere handelsblokken. Het eerste grote handelsakkoord is immers altijd een referentiepunt in de onderhande-

lingen die erna komen. Ook voor sierteeltproducten kan dit van belang zijn, denk maar aan de Mercosur-landen zoals Uruguay en Paraguay die snijbloemen uitvoeren.

Nog een laatste advies?

“Bereid je voor. Volg de situatie op, onder andere via www.avbs.be. Er kan nog zoveel veranderen de komende weken. Ga niet zonder meer uit van een deal. En zelfs als er een deal komt, zal de impact groot zijn.” ■

Webinar brexit

Donderdag 3 december vanaf 19.00 u online webinar

AVBS en Boerenbond organiseren een webinar waarin de belangrijkste zaken rond de nakende brexit op een rijtje gezet worden. Deelname is gratis voor alle leden AVBS en Boerenbond. Inschrijven kan via www.avbs.be. Eén uur voor de start ontvang je een deelnamelink.

Programma

- 19.00 u Introductie
Giel Boey, adviseur internationaal beleid Boerenbond
- 19.10 u Algemene stand van zaken
Departement Buitenlandse zaken
- 19.40 u Verloop (fyto)sanitaire controles
FAVV
- 20.10 u Hoe douaneformaliteiten nakomen?
Douane
- 20.40 u Synthese
Miet Poppe, secretaris AVBS
- 21.00 u Einde

